

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL DUJŲ, PAGAMINTŲ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS
GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI
KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS IR KITOSE
VALSTYBĖSE NARĖSE IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOJE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2019 m. gegužės 21 d. Nr. 1-158
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 6 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1217 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ 1.2 ir 1.3 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisykles (pridedama).

2. S k i r i u Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių AB „Amber Grid“ paskirtąją įstaigą, įgaliota atlikti dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje funkcijas.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2019 m. birželio 1 d.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

**DUJŲ, PAGAMINTŲ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS
GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI
KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS IR KITOSE
VALSTYBĖSE NARĖSE IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOJE TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – dujos), kilmės garantijų (toliau – kilmės garantijos) išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarką.

2. Taisyklių privalo laikytis šie asmenys:

2.1. dujų gamintojai;

2.2. dujų tiekėjai (toliau – tiekėjai);

2.3. gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius;

2.4. kiti gamtinių dujų rinkos dalyviai, kurie yra registruojami kilmės garantijų duomenų bazėje, turi išduotas kilmės garantijas, teikia informaciją paskirtajai įstaigai, įgaliotai atlikti dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, rinkos dalyvių registraciją kilmės garantijų duomenų bazėje, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo, pripažinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės funkcijas (toliau – Paskirtoji įstaiga).

3. Asmuo, įregistruotas kilmės garantijų duomenų bazėje ir turintis Paskirtosios įstaigos suteiktą unikalų dalyvio kodą, laikomas dalyviu (toliau – dalyvis).

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme.

**II SKYRIUS
PASKIRTOSIOS ĮSTAIGOS FUNKCIJOS**

5. Paskirtoji įstaiga vykdo šias funkcijas:

5.1. administruoja kilmės garantijų elektroninę duomenų bazę, kurioje registruojami, kaupiami, saugomi ir tvarkomi su kilmės garantijomis susiję duomenys (toliau – Duomenų bazė);

5.2. registruoja dalyvius;

5.3. išduoda kilmės garantijas;

5.4. registruoja kilmės garantijų perdavimą;

5.5. pripažįsta kilmės garantijas panaudotomis ir (ar) panaikina jų galiojimą;

5.6. atlieka kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę;

5.7. pripažįsta kitose valstybėse narėse išduotas kilmės garantijas;

5.8. dalyvio prašymu paštu, elektroniniu paštu arba kitomis elektroninių ryšių priemonėmis suteikia dalyviui informaciją apie dalyviui išduotas ar priklausančias kilmės garantijas;

5.9. ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigos savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie:

5.9.1. per praėjusį kalendorinį mėnesį iš atsinaujinančių energijos išteklių Lietuvoje pagamintų ir į gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemą patiektų dujų, kurioms buvo išduotos kilmės garantijos, kiekius (MWh) atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis;

5.9.2. kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimą, kilmės garantijų perdavimą ir panaudojimą atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis;

5.10. skelbiant ar kitu būdu viešinant informaciją užtikrina dalyvių pateiktos informacijos konfidencialumą ir asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimus;

5.11. vykdo Taisyklėse numatytas kilmės garantijų panaudojimo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

6. Dalyvio prašymu Paskirtoji įstaiga per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos pateikia rašytinį patvirtinimą apie Dalyvio turimas kilmės garantijas.

III SKYRIUS

DALYVIŲ REGISTRACIJA KILMĖS GARANTIJŲ DUOMENŲ BAZĖJE

7. Duomenų bazėje registruojami dujų gamintojai, tiekėjai ir kiti dujų rinkos dalyviai, siekiantys įsigyti kilmės garantijas ir (ar) siekiantys pripažinti užsienio valstybėje išduotas kilmės garantijas Lietuvoje.

8. Asmenys, siekdami būti registruoti Duomenų bazėje, pateikia Paskirtajai įstaigai:

8.1. užpildytą Paskirtosios įstaigos nustatytos formos prašymą įregistruoti Duomenų bazėje;

8.2. leidimo gaminti dujas kopiją ir (ar) tiekėjui išduoto veiklos leidimo ar licencijos kopiją, jeigu tokie leidimai ar licencijos yra privalomi pagal galiojančius įstatymus.

9. Jeigu kyla neaiškumų, Paskirtoji įstaiga gali paprašyti patikslinti informaciją, reikalingą dalyviui įregistruoti Duomenų bazėje, nurodyma dalyviui terminą, per kurį prašoma informacija turi būti pateikta.

10. Paskirtoji įstaiga, patikrinusi jai pateiktą informaciją, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo ar patikslintos informacijos pateikimo dienos užregistruoja dalyvį Duomenų bazėje ir suteikia jam unikalų dalyvio kodą. Jeigu dalyvis nepateikia Taisyklėse nurodytos Paskirtosios įstaigos papildomai prašomos informacijos, Paskirtoji įstaiga atsisako registruoti dalyvį Duomenų bazėje.

IV SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMAS

11. Kilmės garantija laikoma išduota dalyviui, kai Paskirtoji įstaiga padaro Duomenų bazėje įrašą apie suteiktą kilmės garantiją. Kilmės garantijos standartinė forma yra įrašas Duomenų bazėje.

12. Kilmės garantija suteikiama vienam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam ir į gamtinių dujų sistemą patiektam energijos vienetui – 1 (vienai) MWh. Kiekvienam pagamintos atsinaujinančių energijos išteklių energijos vienetui išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.

13. Kilmės garantija nėra išduodama dujoms, pagamintoms ir suvartotoms dujų gamintojo savosioms reikmėms ir ūkio poreikiams.

14. Kilmės garantijoje nurodoma:

14.1. energijos rūšis;

14.2. energijos ištekliai, iš kurių buvo pagaminta energija;

14.3. gamybos pradžios data ir gamybos pabaigos data;

14.4. įrenginio, kuriame pagamintos dujos identifikaciniai duomenys, vieta, tipas ir pajėgumas;

14.5. ar įrenginiui buvo skirta parama investicijoms ir koku mastu, ar energijos vienetui pagaminti buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir koku mastu, taip pat paramos schemos ir (ar) skatinimo priemonių rūšis;

14.6. dujų gamybos įrenginio eksploatacijos pradžios data;

14.7. išdavimo data, valstybė ir unikalus identifikacinis numeris.

V SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ PERDAVIMAS, PANAUDOJIMAS IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMAS

15. Kilmės garantijas dujų gamintojas arba tiekėjas perduoda kitam tiekėjui dvišale sutartimi.
16. Kilmės garantija laikoma panaudota, kai kilmės garantija perduodama galutiniam vartotojui, siekiant įrodyti pateiktų dujų kilmę.
17. Dalyviai, panaudoję kilmės garantiją, turi apie tai pranešti Paskirtajai įstaigai Taisyklių VI skyriuje nustatyta tvarka.
18. Kilmės garantija laikoma negaliojančia, jeigu ji nebuvo panaudota per 12 (dvylika) kalendorinių mėnesių nuo atitinkamo dujų energijos vieneto pagaminimo datos.
19. Kilmės garantijos galiojimas panaikinamas paaiškėjus, kad kilmės garantija buvo išduota vadovaujantis klaidingais ar netiksliais duomenimis.

VI SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

20. Dalyviai ne vėliau kaip per kalendorinį mėnesį, einantį po ataskaitinio kalendorinio mėnesio pabaigos Paskirtajai įstaigai privalo pateikti informaciją apie kilmės garantijas (MWh), panaudotas ar perduotas per paskutinį kalendorinį mėnesį pagal dvišales sutartis.
21. Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio mėnesio pabaigos pateikti Paskirtajai įstaigai informaciją apie kiekvieną prie jų sistemos prijungto gamintojo per praėjusį kalendorinį mėnesį į gamtinių dujų sistemą patiektų dujų kiekį (MWh).
22. Dalyviai, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai ir Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos (toliau – Valstybinė energetikos inspekcija) Paskirtosios įstaigos prašymu privalo teikti ir kitą informaciją, reikalingą Paskirtosios įstaigos funkcijoms vykdyti.
23. Dalyviai, teikiantys duomenis Paskirtajai įstaigai, atsako už teikiamų duomenų tikslumą ir patikimumą. Pastebėję, kad pateikė neteisingus duomenis, privalo nedelsdami, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoti Paskirtąją įstaigą ir pateikti patikslintus duomenis.
24. Gavusi patikslintus duomenis iš dalyvio arba Valstybinės energetikos inspekcijos Paskirtoji įstaiga per 5 darbo dienas privalo patikslinti išduotas kilmės garantijas.
25. Valstybinė energetikos inspekcija planinių patikrinimų metu, ne rečiau kaip kas 12 mėn., arba Paskirtosios įstaigos prašymu, atlieka dujų kiekio, pagaminto iš atsinaujinančių energijos išteklių, kontrolę. Valstybinė energetikos inspekcija, atlikusi dujų kiekio kontrolę, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikia dalyvio dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekio kontrolės išvadą Paskirtajai įstaigai. Paskirtoji įstaiga gali atsisakyti pripažinti ar perduoti dalyvio kilmės garantiją, jei tokia išvada nepateikta.

VII SKYRIUS

KITOSE VALSTYBĖSE IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMAS

26. Lietuvos Respublikoje pripažįstamos kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos tik kaip Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 7 dalyje ir kaip Taisyklių 14 punkte nurodytos informacijos įrodymas.
27. Paskirtoji įstaiga gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje, su kuria Lietuvos gamtinių dujų sistema yra tiesiogiai ar netiesiogiai sujungta, išduotas kilmės garantijas, jeigu tikrinant kilmės garantijų duomenis kyla pagrįstų abejonių dėl Taisyklių 14 punkte nurodytų duomenų tikslumo, patikimumo ar tikrumo.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Asmenys, pažeidę Taisyklės, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
